Memorandum **2009MME174**

Datum	: 26-11-2009		
Aan	: cie MME		
Van	: dhr. Ekkers		
Steller	: H.J. van der Meulen	Tel:	030-2582537
Onderwerp	: Werkloosheidscijfers laagopgeleiden	Email:	hiske.van.der.meulen @provincie-utrecht.nl

Aanleiding
In de Statenvergadering van 26 oktober jl. is toegezegd om op korte termijn cijfers aan Provinciale Staten toe te sturen met betrekking tot werkloosheid onder laaggeschoolden.

Samenvatting
Het totaal aantal niet-werkende werkzoekenden (NWW-ers) neemt toe sinds oktober 2008 – zowel in Nederland als ook in de provincie Utrecht (grafiek 1). Er is een stijging zichtbaar van 21.944 in oktober 2008 naar 27.219 in oktober 2009 (voor heel Nederland gaat het om respectievelijk 408.074 en 493.352 niet werkende werkzoekenden)[1]. Hiermee is de werkloosheid overigens nog onder het niveau van januari 2007: 32.676 werkzoekenden telde het UWV toen in de provincie Utrecht.

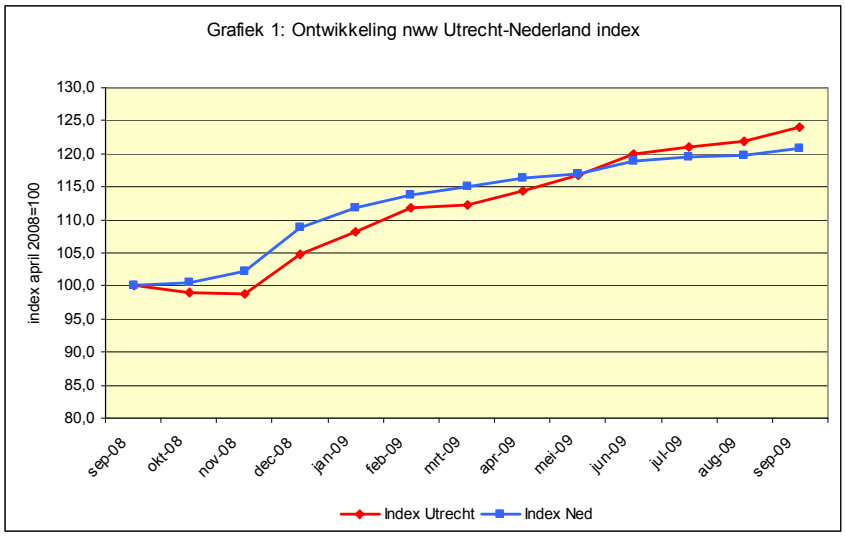

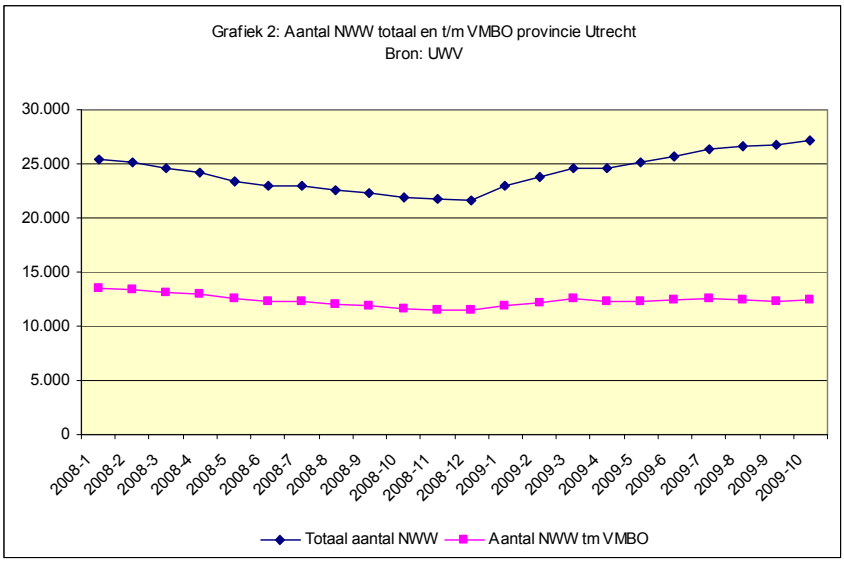

In Utrecht daalde het totaal aantal NWW-ers tussen januari 2008 en december 2008 en daarna nam het vrij plotseling toe.

Opvallend is dat het aantal NWW-ers met een opleiding t/m VMBO (laagopgeleiden) deze trend niet volgt (grafiek 2).

[1] Cijfers afkomstig van het UWV. Het UWV publiceert gedetailleerde cijfers over het aantal Niet-werkende Werkzoekenden (NWW-ers) per provincie.

Ook opvallend is dat het aandeel laagopgeleiden op het totaal aantal NWW-ers vanaf december 2008 afneemt: van 52.9% naar 45.8% in oktober 2009 (grafiek 3).

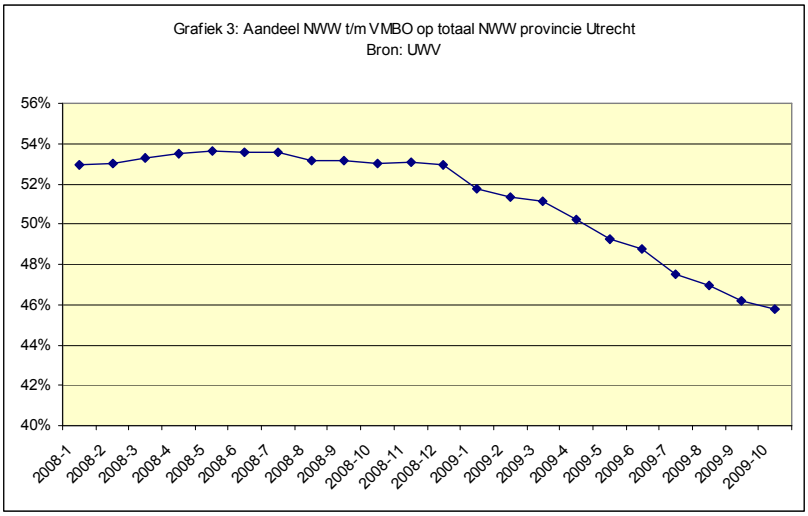

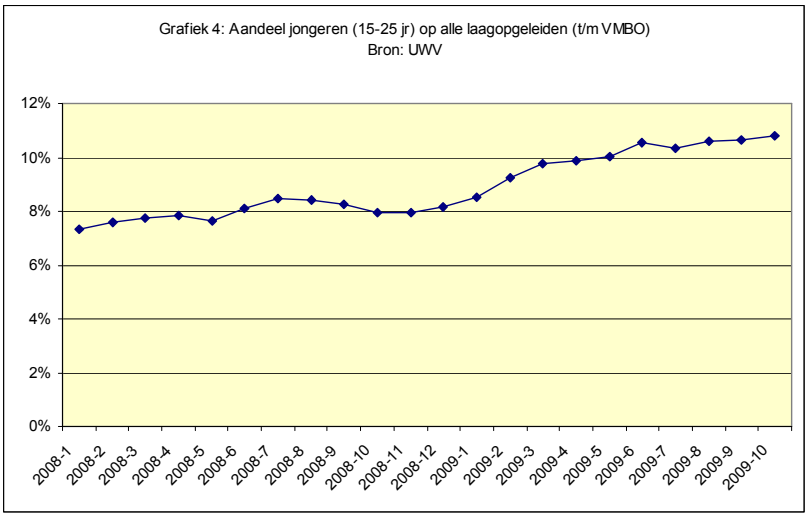

Het aandeel jongeren ten opzichte van alle laagopgeleiden neemt daarentegen iets toe (grafiek 4): van 7.3% in januari 2008 naar 10.8% in oktober 2009.

Het is uit deze cijfers overigens nog niet direct af te leiden of de werkloosheid onder laagopgeleide jongeren evenzeer toeneemt.

Arbeidsmarktperspectieven verschillen voor diverse opleidingsniveaus
Uit een rapport van het ROA dat op 25 november 2009 verscheen blijkt dat de economische crisis op verschillende opleidingsniveaus anders uitpakt[2]. Terwijl binnen veel beroepen de vraag naar hoger opgeleiden toeneemt ten koste van lager opgeleiden, blijken juist hoger opgeleiden (HBO'ers en WO'ers) maar ook ongeschoolden vaak te werken in sectoren en beroepen die het hardst getroffen worden door de economische crisis. De vooruitzichten van schoolverlaters tot 2014 zijn mede daardoor slecht voor de ongeschoolden en ook wat minder goed voor de academici. Voor degenen die met een HBO-diploma op de arbeidsmarkt instromen zijn de perspectieven het best, ondanks de dalende werkgelegenheid en de mogelijke verdringing door WO'ers.

De minder goede arbeidsmarktperspectieven voor academici zijn mede te wijten aan de grote populariteit van universitaire opleidingen gedurende de laatste jaren. Dit heeft tot gevolg dat de arbeidsmarktinstroom van WO'ers de komende jaren relatief hoog is, terwijl het aantal baanopeningen hierbij achterblijft. Het goede arbeidsmarktperspectief van HBO-afgestudeerden is vooral toe te schrijven aan de hoge vervangingsvraag, die de arbeidsmarktinstroom van HBO'ers ruimschoots overtreft. Door de relatief hoge vervangingsvraag zijn ook op lager en middelbaar niveau de gemiddelde vooruitzichten van schoolverlaters enigszins beter dan voor academici.

Knelpunten voor werkgevers
Uit het rapport van het ROA blijkt verder dat voor werkgevers in Nederland de knelpunten in de personeelsvoorziening in de periode tot 2014 kleiner zullen zijn dan in de afgelopen jaren. De knelpunten blijven echter groot voor de opleidingen en beroepen in onderwijs en zorg. Ook in veel lagere verzorgende en dienstverlenende beroepen ontstaan er grote knelpunten door de toename van de werkgelegenheid in zorg en welzijn en het grote verloop aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Op de middellange termijn worden ook grote knelpunten verwacht in veel lagere en middelbare technische en industrieberoepen. De knelpunten in de personeelsvoorziening vallen echter mee voor de technische en industrieberoepen op hoger niveau (bron: http://www.roa.unimaas.nl/projects/anob2014/ANOB2014.htm).

[2] In het ROA-rapport zijn geen cijfers per provincie beschikbaar – deze cijfers hebben betrekking op heel Nederland